

פרוטוקול

ישיבת ועדת חינוך וקהילה מס' 21/6, משרדי קק"ל, ירושלים

יום חמישי, כ"ב חשון תשפ"ב, 28/10/2021

חברים:

סגן יו"ר דירקטוריון - שמואל ליטוב - יו"ר הוועדה
סגן יו"ר דירקטוריון - הוד בצר
דניאל אבידור (נכח בזום); אלישבע אנסבכר (נכחה בזום); רונית בויטנר; יזהר הס; מוטי יוגב; ניסן ציליק;
אילאיל קרן

חסרים:

מאוריסיו בלטר; דויד בן ציון; ישראל מלאכי; חיים מנחם; דוד פרץ

משתתפים:

מוריה אברמוביץ; חגית אוחנה; שלומי אוליאלי; אייל אוסטרינסקי; סימון אלבו; רועי אלקבץ; דודו
אשכנזי; אהרון בר; אליהו גפני; שר שלום גרבי; חזי הייס; לביא זמיר; רני טריינין; מזל כהן; אילה
כהן; אלי כהן; אבי מאיר; אבי מוסן; יוסי מלכה; רועי מרסיאנו; אריאל סטוצינסקי; גלי סיטון; דובי
פריצקי; עומר צור; עו"ד קונוביץ קובי

סדר יום:

1. סדר יום חינוך בנושא מכינות קדם צבאיות

תמצית דיון והחלטות:

1. סדר יום חינוך בנושא מכינות קדם צבאיות

עיקרי הדיון:

יו"ר הוועדה, מר הוד בצר, פתח ודיבר על הקונצנזוס בציבור הישראלי בהתגייסות לשירות צבאי אזרחי
ולאומי ועל החשיבות של המכינות שעושות עבודת קודש בהכנה של כל נער ונערה במדינת ישראל מעין
מכפיל כוח לשירות צבאי מיטבי בתפקידי פיקוד ולחימה, ושלקח על עצמו את הובלת הנושא בוועדת
החינוך של קק"ל במטרה להיות מעורבים בפעילות של המכינות ולפרוס את היכולות והרשת של חטיבת
החינוך בנושא זה.

יו"ר הוועדה, מר שמואל ליטוב, הודה למר הוד בצר שבזכות ההיכרות וההתמצאות שלו לקח על עצמו
להוביל את נושא המכינות, נעשתה פניה לכל חברי ועדת החינוך וההנהלה להשתתף ולהיות מעורבים
והדברים יישמעו בצורה פומבית וכולם יהיו שותפים בתהליך ובהחלטות כאשר המטרה ללמוד את
הנושא לחדד את הנקודות ולתת מענה לכלל המכינות.

מנהל החטיבה, מר שר שלום גרבי, עדכן שיש בכל שיתוף פעולה וועדת היגוי של החטיבה וכגורמי
המקצוע בוחנים את הקריטריונים מבחינת היחס והחלוקה של המכינות והמטרה לצרף עוד מכינות
שאנחנו רואים את השינוי בכל נער ונערה מהרגע שנכנסים למכינה לטובת העם המדינה וצה"ל,
ובהקניית תכני קק"ל של אהבת העם, הארץ, והמורשת.

מר אבי מאיר, מנהל אגף פיתוח ההתיישבות במשרד ההתיישבות, נתן סקירה שהם בחטיבה
להתיישבות הגורם המלווה והמתקצב של הפעילות במכינות שהגיעו ממשרד החינוך וגרעיני המשימה
וטיפול בשטחי C מטעם המועצות יחד עם המועצות ביהודה ושומרון, כיום יש 55 עמותות של מכינות
כאשר התקציב בשנה האחרונה עמד על 105 מיליון ש"ח המתוקצבים מבסיס חוק התקציב של המדינה
והחלוקה חצי ממשרד הביטחון וחצי ממשרד ההתיישבות והצפי לגדילה של 12% השנה, וכל מכינה
עוברת בחינה לפחות פעם בחמש שנים בפן הכלכלי והחינוכי בחינוך לציונות במקביל הטיפול בבקרה
בשהייה במכינות ובסיוור השטח ודרך חדר מצב שהוקם ברשות החברה להגנת הטבע המאשרת מסלולי
טיולים, כמו כן עושים דגש לצרף ילדים מכלל האוכלוסיות הן סוציו אקונומי גבוה ונמוך ובעז"ה יהיו
מלגות לאוכלוסיות מוחלשות בנוסף להחלטת ממשלה לתקצב את יוצאי העדה האתיופית. והתקצוב
עובר כשכר לימוד לתלמיד, מר אבי מוסן הוסיף שתקצבו שני מיליון ש"ח לחניכים יוצאי העדה האתיופית
מכלל המכינות, והקריטריון בחוק שהמכינה פועלת עשרה חודשים משרד החינוך תומך במכינות אופק
ומשרד הרווחה תומך בניצוץ שהם מכינות לנוער בסיכוי.

מר אבי מוסן, מנהל אגף חינוך וקהילה, הציג את הצוות של החטיבה מר שלומי אוליאל וחגית אוחנה שמרכזות את הפעילות מול המכינות כאשר הפעילות של קק"ל מאופיינת בתכנים על בסיס של שיתוף פעולה באמצעות וועדת היגוי וצוות של המחלקה הפדגוגית חניכי המכינות היו שותפים לניקיון ביום הניקיון הבינלאומי ובמעורבות סיבתית שוטפת ובחלוקת סלי מזון בחגים, כמו כן בזמן המלחמה בדרום היו שותפים לפעילות במקלטים, לשאלת יו"ר הוועדה מר ליטוב אם מקבלים דו"ח פר מכינה מילולי וחשבונאי ממועצת המכינות, ענתה גב' חגית אוחנה שהפנייה נעשית ע"י קול קורא בסוף שנת הלימודים באופן שוויוני כך שכולן יוכלו לגשת וכל מכינה מגישה דו"ח על העשייה שלה, בסופו של דבר התקצוב הוא פר תלמיד, אבי מוסן המשיך שיש שמונה תוכניות חינוכיות כאשר אחת היא שהייה במרכזי שדה וזה אפשרות של בחירה כחינוך בלתי פורמאלי לשאלת יו"ר הוועדה מר בצר האם זה תקצוב אחיד, ענה שר שלום ג'רבי, שכאמור מכינה עם מספר תלמידים גדול תקבל תקציב יותר מכל מכינה, לשאלת יו"ר הוועדה ליטוב, האם הקריטריונים לגבי המלגות בשמונת התוכניות של חצי מיליון ופעילות קהילתית חינוכית נדונו בוועדה, והאם כגורם מקצועי עדיף המודל הקיים במכינות אופק לתקצוב פר ראש כשהמטרה לניצול תקציב ושכל הפעילות שלנו כקק"ל יבוצעו, או המודל מול מועצת המכינות הנעשה בפנייה של קול קורא ע"פ קריטריונים ושהחטיבה מעורבת בתכנים, ענה אבי מוסן שעד היום לא נידונו הקריטריונים בוועדה והעדיפות מבחינה מקצועית להוביל מעורבות ולעבוד בשיטה אחידה גם עם מכינות אופק דרך פנייה בקול קורא, לשאלת חבר הוועדה דני אבידור מה משמעות של קק"ל בפעילות, ענה שר שלום, שבכל שיתוף פעולה מכניסים את תכני קק"ל המדריכים עם חולצות ממותגות ולוגו של קק"ל, גב' חגית אוחנה הוסיפה שיש יוזמות מהמכינות מרצונם לסייע ולעשות פעילות זה קרה שריפה בדרום עם מיתוג קק"ל "עטפתי באהבה את העוטף".

מר דני זמיר, מנכ"ל מועצת המכינות, נתן סקירה על המכינות ודיבר על החשיבות בשיתוף פעולה עם קק"ל ועל היעד של המכינות מעבר להכנה לשירות צבאי המטרה שהנוער ילך להגשמה בהתיישבות כאשר 30% מהנוער מגיע מפריפריה חברתית 350 בוגרי י"ב מהקהילה האתיופית, במטרה להביא ייצוג מכלל מגוון החברה הישראלית, יש גם את פרויקט שיבולים לבעלי מוגבלויות וכן פרויקט יחד לנוער תושבי חו"ל הבאים כיחידים ולא כקבוצות כמו במכינות קשת וחתון כשהמטרה לשלב אותם בהווה הישראלית, שת"פ עם קק"ל בעבודה המשימתית הקהילתית והשימוש במרכזי שדה בנוסף למלגות זה תרומה חשובה למכינות והחיבור הוא אסטרטגי, לשאלת חברת הוועדה אלישבע אנסבכר מה ההשפעה של קק"ל יכולה לתרום ולהביא יותר נוער להשתלב במכינות, ענה דני זמיר שהפעילות בפריפריה החברתית ולנוער בסיכוי שייחדנו להם שלוש מכינות והסיוע לפרויקט הזה למגייסים בשטח הוא הדבר הנכון. לשאלת חברת הוועדה רונית בויטנר על הפעילות של שליחי קק"ל בחו"ל האם הסוכנות היהודית והצ"ע שותפים בזה, ענה דני זמיר 40% מהשליחים של הסוכנות הם בוגרי המכינות, קק"ל הקצתה 5.7 מיליון ₪ לפעילות מרחבית 21 מיליון ₪ להתיישבות שהשפיע באופן דרמטי על עולם המכינות. מר יוסי מלכה, מנכ"ל מרכז מעשה, נתן סקירה על מכינות אופק חצי שנתיות כאשר רובם ממוקמות בפריפריה ומחברות לרשות המקומית, מרבית מהנוער גדל במסגרות חוץ ביתיות, בתקופת הקורונה הם היו הזרוע הביצועית של הרשות בחלוקת תרופות ומוצרי מזון, החניכים שעברו את התהליך במכינה הגיעו לדרגות קצונה בכירות וצה"ל ומשרד הביטחון רואים בזה פרויקט חברתי חשוב, יו"ר הוועדה ליטוב ביקש לברר ע"פ איזה מסלול נכון לפעול האם כמו במכינות השנתיות שנעשה ע"פ קריטריונים וקול קורא והתקצוב לפי פעילות, או במסלול של מכינות אופק שמתקצב פר ראש, ענתה גב' דנה זקס מנהלת הפעילות בסוכנות היהודית שאין התנגדות לעבוד בצורה אחידה בכל המכינות ע"פ המודל של קול קורא, ליטוב הוסיף שנכון לעבוד לפי מדד שטראוס של משרד החינוך כדי לשלב יותר אוכלוסיות מוחלשות, יו"ר הוועדה הוד בצר הוסיף שמכינה שתממש יותר ותעמוד בקריטריונים תקבל יותר.

מר ירון שביט, מנהל מכינות קל עמי וגב' מימי לקס מהסוכנות היהודית, דיברו על החשיבות של שיתוף הפעולה עם קק"ל עם בני הנוער מהארץ ומחו"ל שנחשפים לראשונה לתנועה הציונית והרצון ללכת לשירות צבאי, ודיווחו על 160 חניכים מישראל 1401 חניכים מחו"ל, הבקשה שלהם לתקצוב מיליון ₪ לשש שנים הקרובות.

גב' מיטל ליבנה מנשרוף, מנהלת מיזם מכינות ניצוץ מטעם תוכנית יתד, נתנה סקירה על המיזם עם משרד הרווחה לטפל בצעירים וצעירות במצבי סיכון שאינם מתקבלים בשאר המכינות כאשר המיזם נעשה בשת"פ בין אגף קרנות לביטוח לאומי ותוכנית יתד כשהתקציב לחניך 6300 ₪ לחודש, בכל מכינה יש ראש מכינה ורכז חינוכי ועוד בעלי תפקידים מותאמים לאוכלוסייה, החניכים מגיעים ממסגרות רווחה פנימיות פוסט אשפוזיות, רטורנו, ומוסדות גמילה, מאובחנים בלקויות למידה שהצבא לא מעוניין בשירות שלהם ובמכינה הם עוברים מסלול הכשרה לשירות צבאי, יוחאי חזי מנהל מכינת ליאל

נתן סקירה על אופי הפעילות הנעשית בעבודת כפיים ככלי חינוכי במשק החקלאי במרעה וסדנאות בליווי עובדים סוציאליים המכינה מכילה צעירים שצורכים סמים בסוף שבוע ואלו שמכורים על בסיס יומי ומתאימים את הטיפול לתת את השירות המתאים תוך מעקב בתופעה.
מר מושיק וולף, מנהל המכינה אשר רוח בו, נתן סקירה על אופי המכינה שממוקמת במצפה רמון קולטת נוער מכלל המגזרים עם עבר פלילי ולמרות שקיבלו פטור מהצבא המכינה לוקחת עליהם אחריות ולאחר השיקום במכינה הם מתגייסים ליחידות קרביות מובחרות חלקם בתפקידי קצונה בכירים, המכינה נמצאת בתנאי שטח קשים ללא שום תקצוב, המטרה שלנו לשקם וללמוד איך לשרוד ולתת לנוער את התחושה שאפשר לסמוך עליהם, יחידות מובחרות של הצבא פועלות יחד עם החניכים בניוטים וגיבושים, הבחירה של המכינה לעבוד בצורה עצמאית בלי לעבור את כל הבירוקרטיה של המשרדים הממשלתיים והכללים שהם דורשים שאינם תואמים לאופי הפעילות שלנו, עוד אמר שיש משמעת חזקה ואין אלימות בין הנוער, עלות של כל חניך 60,000 ₪ בנק הפועלים תמך 5 שנים ויש פילנתרופים שתומכים בנו, מה שהמכינה זקוקה בדחיפות עזרה בהקמת מתחם שכבר נמצא בתהליך כמו כן לצרכים השוטפים בגדים ואוכל וציוד שטח, גם בנושא התכנים החינוכיים אשמח לשת"פ עם קק"ל, "במקום בו אין אנשים, השתדלו להיות אישי", וכנראה קק"ל הם האנשים.
להלן הקריטריונים שנקבעו:

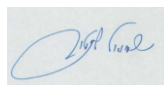
- א. סיירות
- ב. פעילות קהילתית חינוכית בפריפריה החברתית והגיאוגרפית עם קקל
- ג. מלגות
- ד. בתי מדרש למנהיגות ציונית – פעילות שהם מפעילים אצלנו. זה נושאים ציוניים שמופעלים איתנו.
- ה. שלוחות חדשות
- ו. הרשמת בני חול
- ז. התיישבות והגשמה- הבוגרים שלהם כשהם חוזרים מהצבא. ככל שהבוגרים חוזרים לנגב והגליל.
- ח. מרחבים קקל
- ט. תלמידי פריפריה- אחוז הפריפריה שנמצא במכינה- מאיפה מגיעים האנשים.
- י. מיקום בפריפריה- משמעות תינתן גם למיקום המכינה.
- יא. אוכלוסיית עולים (אתיופית/ בני מנשה/ וכו')
- יב. אנשים עם צרכים מיוחדים
- יג. פעילות מעשית של קקל. מכינה מקבלת תפקידים קקלים כמו שומרי יערות וכיבוי יערות. משימות קקליות שהיא לוקחת על עצמה (כמו הדוגמא של ניצוץ בעיריית ק"ש). יוגדרו משימות בעדיפות עליונה. נגדיר 4/5 משימות כאלו ומי שיעשה זאת יקבל תגבור. לדוג' פעילות של צופי אש.
- יד. מכינה לבנות

החלטה מס' 21060601/4

1. לאמץ קריטריונים אחידים כאשר כל חבר ועדה יאפיין את האחוזים לביצוע.
2. הביצוע ייעשה תוך גיבוי משפטי.
3. שיתוף הפעולה יעשה ישירות מול הגורם המשלח.

הצבעה:

אושר פה אחד

שמואל ליטוב, יו"ר הוועדה